

Hugs & Handshakes

THERE THERE COMPANY

Creatief met kijkers

Wouter Hillaert

Gezien op 19 juli 2025

Dok Noord, Gent in kader van
Miramiro festival

Het Belgische circus zit duidelijk met een cocreatieve opstoot. Na Camille Paycha en Collectif Malunés nodigt nu ook het Leuvense THERE THERE Company in 'Hugs & Handshakes' zijn publiek uit om een handje toe te steken bij zijn evenwichtskunsten in de lucht. Het lijkt eenvoudig, al die participatie, maar net die eenvoud is een kunst op zich. Deze buitenvoorstelling bedrijft ze met een naturel en een generositeit die zonder meer ontwapent. Sterk werk!

21 JULI 2025

Wanneer Willem Rys de voorstelling begint door op zijn eentje de volle cirkel van toeschouwers rond te gaan en velen een hand te geven, doet hij meteen zoveel meer dan iedereen welkom heten. Zijn uitgestoken hand en directe oogcontact tekenen tussen performer en publiek een vorm van contract: een 'handvest' van vertrouwen. Als één klein meisje haar armen stijf om haar lichaam houdt en verschrikt 'nee' knikt, lacht Rys meteen dat dat helemaal ok is. Hij is geen dwingeland met een dwanghand, maar iemand die vraagt om *consent*. Minutenlang installeert hij niet alleen een rustig ritme, maar vooral ook een code: betrokkenheid begint bij de regel dat iedereen doet waar hij zich goed bij voelt.

Elk manueel contact tussen twee mensen in deze voorstelling is tegelijk een hoogst artistieke én een hoogst maatschappelijke 'klik'.

Nu en dan houdt hij een hand wel ineens te lang vast, waarop hij prompt zijn tweede opent als een invitatie om ook die te grijpen. Zo beweegt hij toeschouwers om van hun bankje op te staan en ook zelf even de arena te betreden. Vanzelf ontvouwt zich de meest eenvoudige dans: een handleiding

van hand naar hand in de lucht, zoals je op papier met een potlood van punt naar punt gaat om uiteindelijk een hele tekening te maken. Handen dienen in deze voorstelling als stapstenen, als contactpunten om tot simpele choreografie te komen. Niet het resultaat telt, wel de beweging op zich: de uitwisseling tussen geven en nemen, tussen reiken en grijpen. 'Hugs & Handshakes' is contactimprovisatie over de kracht van ontmoeting, de democratie van kunst en het vermogen van een groep.

Tegelijk heeft deze eerste kennismakingsronde ook iets heel praktisch. Ze stript acrobatiek van al haar tierlantijntjes tot haar pure essentie: elkaars handen grijpen is de bouwsteen én de mortel van elke acrobatische architectuur. Rys deelt die basisvaardigheid met ons als in een initiatieworkshop, maar dan zonder dat het ooit zo voelt. Met elke simpele handdruk – onderarms of bovenarms, voor de buik of achter de rug – brengt hij ons de basisgrammatica van acro bij, maar dan verkleed als een verbindend gebaar van intermenselijkheid. Alleen al die dubbelheid maakt van 'Hugs & Handshakes' knap werk: elk manueel contact tussen twee mensen in deze voorstelling is tegelijk een hoogst artistieke én een hoogst maatschappelijke 'klik'. Zo had ik er nog nooit naar gekeken.

De rest van de voorstelling bouwt gewoon verder op die basiselementen. Ongecompliceerde uitwisselingen met toeschouwers worden eerst geïnitieerd en dan gemultipliceerd: samen aan het handje huppen, steeds sneller de arena rondhossen langs een bos van handen, met elkaar van plek wisselen door de scène over te steken... Ingewikkeld is het allemaal niet, geanimeerd des te meer. En soms ook verrassend, zeker als uit het publiek nog vier andere performers opduiken, zonder dat je dat in eerste instantie doorhebt. Eerst bewegen Xanthe Van der Jeught, Théo Corre, Helena Sirugue en Litte Van Horebeek (die deze zomer een geblesseerde Hanna Mampuys vervangt) zich even onwennig en op hun hoede als iedereen, tot ze ineens vlot door de lucht zwiepen of samen een torentje bouwen van drie hoog.

THERE THERE Company deconstrueert en desacraliseert de hele geschiedenis van de acrobatie, om er des te straffer de kracht van te helpen doorvoelen.

Het zegt veel over de verbreding die het circus momenteel doormaakt. Zo is het specialisme van deze artiesten niet alleen hun acrobatische kracht, maar net dat ze zich *niet* al te speciaal weten voor te doen. Hun ware kunst bestaat erin zich gelijk te maken aan hun publiek, in plaats van erboven te gaan stralen. Alleen zo, vanuit dat vertrouwen en die vertrouwdheid als gelijken, slagen ze erin om ook het publiek een zetje te geven om boven zichzelf uit te stijgen. Dat gebeurt bijna letterlijk wanneer enkele kijkers uiteindelijk terechtkomen op de schouders van andere kijkers, zorgzaam ondersteund door de performers en nog meer participierend publiek. Bijna katholiek vouwt een vrouw van zeker zestig haar handen samen, vóór ze zich achterover laat vallen in de zee van handen die haar moedige gok zacht opvangen.

Het zijn cadeautjes die regisseurs Hanna Mampuys en Toon Van Gramberen nooit kunnen bestellen, maar waar ze samen met dramaturg Marie Peeters alle voorwaarden voor hebben voorzien: ze hebben een open vorm bedacht waarin de spontane reacties van mensen het geheel nog verrijken, in plaats van het te

verstoren. Daaraan zie je dat de uitgestoken hand van 'Hugs & Handshakes' volkomen oprecht is. Het is immers precies op zulke onvermoede momenten dat hun creatie echt thuiskomt in hun ambitie: een lijfelijke sculptuur creëren waarin iedereen zichzelf kan zijn, om zo samen één beeld te maken van wat een tijdelijke gemeenschap vermag aan speelsheid, zelfverheffing en intimiteit.

Zo blijkt het kristallisatiepunt van de voorstelling niet zozeer de arena, wel de kring errond. Zelfs de performers nemen er af en toe hun plaats weer in, terwijl er heel soms ook enkel toeschouwers op scène staan. In 'Hugs & Handshakes' wordt er even vlot van rol gewisseld als van hand. Het ene moment kijk je toe, het volgende paradeer je met zo'n dertig mensen de cirkel rond. Dat het allemaal vanzelf lijkt te gaan, in één doorlopende flow, is zonder meer een prestatie. Zo diep geworteld de angst bij veel publiek om 'mee te moeten doen', zo vlot wordt die hier weg gemasseerd, dankzij doodsimpele maar levensnoodzakelijke strategieën als oogcontact, genereuze glimlachjes, niet dwingende handreikingen die toch helder blijven. THERE THERE Company, dat sinds zijn oprichting in 2016 altijd al onderzocht wat circus meer kan zijn dan trucs, heeft er zich duidelijk lang in geoefend en bekwaamd.

Samen geeft dat een voorstelling waarin de handdrukken langzaam vervloeien tot knuffels, de sociale interactie steeds intiemer wordt en alles eindigt bij een machtig beeld van twee zielen die oprijzen uit de massa als stonden ze in een lift. Als zij elkaar daarboven omhelzen, is dat op de schouders van een hele gemeenschap. En dat ontroert, hoe dan ook. Niet zozeer omdat dit beeld zich ontvouwt in een samenleving vol polarisering en contactarmoede – het zou wat naïef zijn te geloven dat drie kwartier circus daar echt iets aan kan veranderen. Wel omdat 'Hugs & Handshakes' het allemaal zo uitgepuurd en consequent weet vorm te geven in een situatie met toch zoveel verschillen en onvoorzienigheden.

THERE THERE Company deconstrueert en desacraliseert de hele geschiedenis van de acrobatie, om er des te straffer de oerkracht van te helpen doorvoelen: met niets in de handen toch de droom verbeelden om ons samen te ontworstelen aan onze aardse conditie.